Mark

KS 2026-401-2
2026-09-18

Regeringskansliet

c/o adress

Förvaltning: Kommunstyrelsens förvaltning
Handläggare: Sanna Axell – Brottsförebyggande samordnare
Beteckning: Ju2026/01671

Remissvar - delbetänkandet tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Sammanfattning Marks kommun tillstyrker i huvudsak förslagen i betänkandet *Tillträdesförbud, SOU 2026:48*. Kommunen bedömer att förslagen innebär en angelägen förstärkning av möjligheterna att förebygga brott, trakasserier och störningar i lokaler som är öppna för allmänheten. Kommunen ser särskilt positivt på att tillämpningsområdet föreslås utvidgas till andra affärslokaler än butiker och att möjligheten till tillträdesförbud inte enbart knyts till tillgreppsbrott. Samtidigt vill Marks kommun framhålla vikten av rättssäkra och väl dokumenterade beslutsprocesser, tillräckliga resurser för handläggning och uppföljning samt en tillämpning som motverkar risken för diskriminering eller godtyckliga beslut. Kommunen vill även lyfta vikten av att ett tillträdesförbud, när omständigheterna ger anledning till det, kan utgöra en signal om att individen kan ha behov av stöd eller andra förebyggande insatser. Detta är särskilt angeläget när det finns tecken på missbruk, psykisk ohälsa eller annan social problematik.

Straffsanktionerade tillträdesförbud

Tillträdesförbudslagens tillämpningsområde och riskbedömning Marks kommun tillstyrker utredningens förslag att tillträdesförbudslagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta även andra affärslokaler än butiker. Kommunen delar bedömningen att det finns behov av ett mer ändamålsenligt regelverk som kan användas i fler typer av verksamheter som är öppna för allmänheten. Det är positivt att förslaget omfattar exempelvis restauranger, caféer, banker, hotell och andra lokaler där varor eller tjänster erbjuds till allmänheten. Ett effektivt brottsförebyggande arbete behöver kunna agera innan ett beteende utvecklas till allvarligare brottslighet. Tillträdesförbud bör därför kunna aktualiseras även vid exempelvis upprepade trakasserier, hotfullt eller störande beteende och andra handlingar som påtagligt påverkar tryggheten och verksamheten. Det är positivt att regelverket inte begränsas till tillgreppsbrott utan även kan omfatta andra brott, exempelvis överträdelser av kontaktförbud när förutsättningarna för tillträdesförbud i övrigt är uppfyllda, samt trakasserier och väsentliga störningar av verksamheten. Kommunen ser även positivt på den föreslagna presumtionsregeln, enligt vilken tillträdesförbud som huvudregel ska meddelas när en person har

Marks kommun
Kommunstyrelsen
511 80 Kinna
E-post: ks@mark.se

www.mark.se
Telefon: +46 320 21 70 00
Orgnr: 212000–1504

MARK

Addo Sign ID-nummer: 5eb0d1b2-c562-46a5-ab1b-2ea6f537f6a2

Mark

KS 2026-401-2
2026-09-18

begått ett brott i eller i anslutning till en lokal som omfattas av lagen och brottet kan påverka verksamheten, under förutsättning att särskilda skäl inte talar mot ett förbud. Marks kommun vill samtidigt understryka att den utvidgade möjligheten att meddela tillträdesförbud ställer höga krav på en enhetlig och rättssäker tillämpning.

Beslutsprocess och dokumentation

Kommunen vill särskilt framhålla behovet av väl beskrivna beslutsprocesser. När möjligheten till tillträdesförbud utvidgas och riskbedömningen blir mer nyanserad ökar betydelsen av att det finns tydliga kriterier för bedömningen. Det behöver vara möjligt att i efterhand förstå vilka konkreta omständigheter som legat till grund för ett beslut och hur proportionalitetsbedömningen har gjorts. Det är därför angeläget att det tas fram tydlig vägledning för exempelvis: vilka omständigheter som ska beaktas vid riskbedömningen, hur upprepade störningar, trakasserier och hot ska bedömas, hur tidigare händelser ska vägas mot aktuell situation, hur proportionalitetsbedömningen ska göras, hur beslut ska dokumenteras och motiveras, och hur beslut ska följas upp och omprövas. Detta är särskilt viktigt eftersom utredningens förslag innebär att fler personer kan komma att omfattas av tillträdesförbud och att antalet förbud enligt utredningens bedömning kan komma att öka betydligt. Utredningen uppskattar att omkring 1 150 tillträdesförbud per år skulle kunna utfärdas efter ett genomförande av förslagen.

Interimistiska tillträdesförbud

Marks kommun ställer sig positiv till förslaget om möjlighet att meddela interimistiska tillträdesförbud. Möjligheten att i direkt anslutning till ett ingripande snabbt kunna besluta om ett tillfälligt tillträdesförbud i de situationer som omfattas av förslaget kan vara betydelsefull ur såväl trygghets- som brottsförebyggande perspektiv. Att ett interimistiskt beslut kan gälla omedelbart innebär att verksamheter och personer som vistas i lokalen snabbare kan få skydd från ett beteende som riskerar att fortsätta eller eskalera. Samtidigt vill Marks kommun framhålla att den föreslagna möjligheten behöver hanteras med särskild omsorg ur ett rättssäkerhets- och proportionalitetsperspektiv. Ett interimistiskt beslut innebär att en person kan förbjudas att vistas i en lokal innan frågan om ett slutligt tillträdesförbud har prövats av åklagare. Detta blir särskilt viktigt mot bakgrund av att utredningen samtidigt föreslår att tillträdesförbud ska kunna aktualiseras på fler grunder än i dag, bland annat vid risk för brott, trakasserier eller väsentliga störningar av verksamheten. Ju bredare tillämpningsområdet blir, desto större betydelse får tydliga kriterier för när ett interimistiskt beslut får fattas. Det behöver vara klart vilka konkreta omständigheter som ska kunna ligga till grund för beslutet, hur proportionalitetsbedömningen ska göras och vilken dokumentation som krävs. Det är också viktigt att det finns tydliga rutiner för den fortsatta hanteringen och att ett interimistiskt beslut inte blir mer ingripande eller långvarigt än vad omständigheterna motiverar. Marks kommun vill därför betona att den snabba handläggningen behöver kombineras med tydliga beslutsprocesser, god

Addo Sign ID-nummer: 5eb0d1b2-c562-46a5-ab1b-2ea6f537f6a2

Mark

KS 2026-401-2
2026-09-18

dokumentation och en skyndsam prövning av åklagare. Det är särskilt viktigt för att säkerställa att möjligheten till interimistiska beslut används enhetligt och att beslut fattas på sakliga och relevanta grunder. Kommunen ser även behov av att uppmärksamma risken för att ett interimistiskt förfarande, i kombination med ett utvidgat tillämpningsområde, kan innebära att personer som återkommande befinner sig i social utsatthet, exempelvis på grund av missbruk eller psykisk ohälsa, i större utsträckning kommer att omfattas av tillträdesförbud. Detta understryker ytterligare vikten av att den rättsliga åtgärden vid behov kombineras med ett socialt och förebyggande perspektiv, inom ramen för gällande regelverk. Sammantaget tillstyrker Marks kommun förslaget om interimistiska tillträdesförbud, men vill understryka att möjligheten behöver omgärdas av tydliga krav på beslutsunderlag, proportionalitet, dokumentation och skyndsam prövning av åklagare.

Tillräckliga resurser

Marks kommun vill även framhålla vikten av att de resurser som avsätts för handläggning, dokumentation, uppföljning och rättssäker tillämpning är tillräckliga i förhållande till den ökade mängden ärenden. Utredningen bedömer själv att förslagen kommer att innebära fler ärenden och ökad arbetstid för bland annat Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten. Antalet överträdelser av tillträdesförbud bedöms också öka. Utredningen uppskattar att omkring 1 150 tillträdesförbud per år kan komma att utfärdas efter ett genomförande av förslagen, vilket innebär en betydande ökning jämfört med dagens nivå. Marks kommun delar därför bedömningen att resursbehovet behöver beaktas och vill understryka att resurserna i praktiken behöver motsvara den ökade arbetsbelastningen. En reform av detta slag får inte leda till att handläggning och uppföljning sker på bekostnad av kvalitet, dokumentation eller rättssäkerhet.

Socialt förebyggande perspektiv

Marks kommun vill uppmärksamma att ett tillträdesförbud i vissa fall kan vara en signal om att den berörda personen befinner sig i en situation där ytterligare stöd eller förebyggande insatser kan behöva övervägas. Det skulle kunna handla om personer där det samtidigt finns tecken på missbruk, psykisk ohälsa, social utsatthet eller annan problematik som kan ha betydelse för det beteende som ligger bakom tillträdesförbudet. Kommunen anser därför att det bör övervägas hur information om tillträdesförbud, inom ramen för gällande sekretess- och dataskyddsregler, kan hanteras så att relevanta sociala stödinsatser kan aktualiseras. När den berörda personen är under 18 år är det av särskild vikt att barnets behov av stöd och skydd uppmärksammas. Om det i samband med ett ärende om tillträdesförbud framkommer uppgifter som innebär en oro för att ett barn far illa ska gällande bestämmelser om anmälningsskyldighet till socialnämnden tillämpas. Marks kommun ser detta som en viktig del i ett samlat förebyggande arbete. Rättsliga åtgärder och sociala insatser behöver inte ses som motsatser,

Addo Sign ID-nummer: 5eb0d1b2-c562-46a5-ab1b-2ea6f537f6a2

Mark

KS 2026-401-2
2026-09-18

utan kan i vissa situationer behöva komplettera varandra för att minska risken för fortsatt problematik och återkommande händelser.

Risk för diskriminerande tillämpning

Marks kommun vill slutligen understryka vikten av att det utvidgade regelverket inte används på ett sätt som leder till diskriminering. Utredningen framhåller själv att intresset av att motverka diskriminering behöver beaktas vid utformningen av regelverket. När fler typer av beteenden kan ligga till grund för ett tillträdesförbud blir det särskilt viktigt att beslut grundas på konkreta, dokumenterade och relevanta omständigheter kopplade till den enskildes faktiska agerande – inte på exempelvis grupptillhörighet, ålder, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning eller andra personliga egenskaper eller övertygelser. Det bör därför säkerställas att den praktiska tillämpningen följs upp ur ett likabehandlings- och diskrimineringsperspektiv. Exempelvis genom uppföljning av beslutens grunder och tillämpning samt genom tydlig vägledning och utbildning för de aktörer som kommer att hantera tillträdesförbud.

Sammanfattande ställningstagande

Marks kommun tillstyrker i huvudsak förslagen i betänkandet *SOU 2026:48 Tillträdesförbud* och vill särskilt framhålla följande: behovet av tydliga och rättssäkra beslutsprocesser, att möjligheten till interimistiska tillträdesförbud är positiv, men att den behöver kombineras med tydliga krav på beslutsunderlag, proportionalitet, dokumentation och skyndsam prövning av åklagare, behovet av tillräckliga resurser för handläggning, dokumentation och uppföljning, vikten av att tillträdesförbud kan ses som en del av ett bredare förebyggande arbete där behov av sociala stödinsatser uppmärksammas, vikten av att regelverket omfattar mer än tillgreppsbrott och även kan användas vid andra brott, trakasserier och väsentliga störningar av verksamheten, samt vikten av att tillämpningen följs upp så att tillträdesförbud inte används diskriminerande eller på andra än sakliga och proportionerliga grunder.

Addo Sign ID-nummer: 5eb0d1b2-c562-46a5-ab1b-2ea6f537f6a2

Marks kommun
Kommunstyrelsen
511 80 Kinna
E-post: ks@mark.se

www.mark.se
Telefon: +46 320 21 70 00
Orgnr: 212000–1504

MARK

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat med Addo Sign säkra digitala signatur.
Undertecknarens identitet registreras fysiskt i det elektroniska PDF-dokumentet och visas nedan.
Alla tider anges i koordinerad universell tid (Coordinated Universal Time, UTC).

Undertecknare

Ulf Magnus Dahlberg
VWk6dGn+dSFiGK19+K4oRw *2026-10-30 10:14:34Z*

A V LILLEMOR BERGLUND ANDREASSON
Kommundirektör
8EFwdTCvCGb6/l6G07l+aw *2026-11-03 12:33:09Z*

Dokument i försändelsen

Remissvar - delbetänkandet tillträdesförbud.pdf *SHA256: 5c17f7ac4cf0d942e552b47aae0d5c728a8906e0a71f2615d3863430b4773229*

Addo Sign ID-nummer: 5eb0d1b2-c562-46a5-ab1b-2ea6f537f6a2

Addo Sign

Dokumentet signeras digitalt med den säkra signeringstjänsten Addo Sign. Signaturbeviset i dokumentet säkras och valideras med det matematiska hashvärdet för originaldokumentet.

Dokumentet är låst för ändringar och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. Alla kryptografiska signeringsbevis är inbäddade i PDF-dokumentet ifall de ska användas för validering i framtiden.

Hur man verifierar dokumentets äkthet
Dokumentet är skyddat med ett Adobe CDS-certifikat. När dokumentet öppnas i Adobe Reader ser det ut att vara signerat genom Addo Sign signeringstjänst.

Mark

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott
2026-10-21

§ 207/2026 Dnr: KS 2026–401

Remissvar - delbetänkandet tillträdesförbud (SOU 2026:48)

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att anta upprättat remissvar som Marks kommuns yttrande över SOU 2026:48 *Tillträdesförbud* och översända yttrandet till Regeringskansliet.

Ärendet

Marks kommun har beretts möjlighet att yttra sig över delbetänkandet *Tillträdesförbud* (SOU 2026:48) med sista svarsdag 2026-11-09.

SOU 2026:48 innehåller förslag som innebär en utvidgning av möjligheterna att besluta om tillträdesförbud. Förslagen berör bland annat vilka verksamheter som ska omfattas, vilka omständigheter som kan ligga till grund för ett tillträdesförbud samt möjligheten att fatta interimistiska beslut.

Marks kommun tillstyrker i huvudsak förslagen

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteskrivelse, den 25 september 2026.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att anta upprättat remissvar som Marks kommuns yttrande över SOU 2026:48 *Tillträdesförbud* och översända yttrandet till Regeringskansliet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott fattar slutligt beslut.

Dagens sammanträde

Brottsförebyggande samordnare Sanna Axell redogör för ärendet.

Ärendet diskuteras.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår följande:

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att anta upprättat remissvar som Marks kommuns yttrande över SOU 2026:48 Tillträdesförbud och översända yttrandet till Regeringskansliet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott fattar slutligt beslut.

Förslaget antas.

Mark

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott
2026-10-21

Beslut skickas till
Regeringskansliet

_____